

GLASTUINBOUW EN CHAMPIGNONTEELT: WISSELEND BEELD*Anita van der Knijff*

Het gemiddelde glastuinbouwbedrijf heeft in 2002 betere resultaten behaald dan in 2001. De rentabiliteit is in alle sectoren verbeterd, maar de verschillen tussen de sectoren en binnen de sectoren zijn groot. De champignon telers daarentegen hebben beduidend mindere resultaten gerealiseerd.

Glasgroente: wisselende resultaten

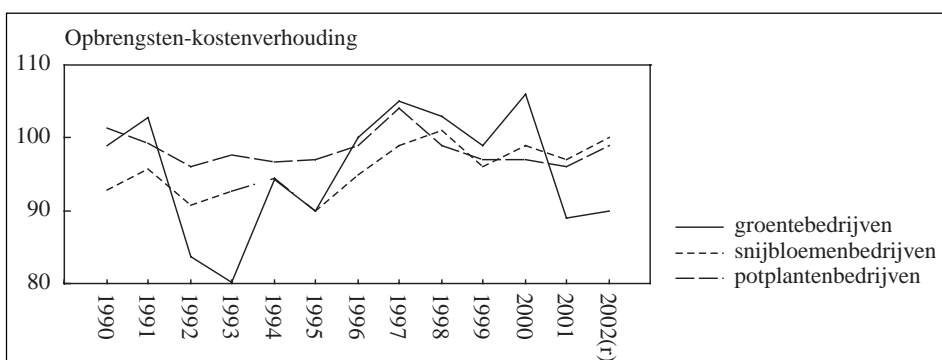
De resultaten voor de totale glasgroentesector zijn in algemene zin voor het tweede opeenvolgende jaar ondergemiddeld, maar de resultaten verschillen per gewas. Deze verschillen zijn het gevolg van uiteenlopende prijsontwikkelingen per product. De prijzen voor losse tomaten en trostomaten liggen ongeveer 15 tot 20% hoger dan vorig jaar, terwijl die van rode en groene paprika 10 tot 15% lager uitkomen. Ook de prijzen voor komkommer stonden in 2002 onder druk (-5 tot -10%).

Ook bij de productie per m² zijn er verschillen tussen de belangrijkste groentegewassen waarneembaar. Tomaten- en komkommerbedrijven behaalden een grotere productie, paprika een kleinere. Per saldo is de gemiddelde opbrengst per m² op glasgroentebedrijven met 3% toegenomen.

Doordat de sterke stijging van de arbeidskosten deels gecompenseerd wordt met lagere energiekosten stegen de gemiddelde kosten per m² met iets meer dan 1%. Voor een gemiddeld glasgroentebedrijf is de rentabiliteit geraamd op 90, een stijging van 1 procentpunt ten opzichte van vorig jaar (tabel 1). Het gezinsinkomen uit bedrijf komt uit op 29.000 euro per ondernemer. Daarbij wordt er wederom ontspaard. De resultaten van de glasgroenteteelt vertonen ten opzichte van de rentabiliteit op sierteeltbedrijven veel sterkere schommelingen, met in zowel 1992 en 1993 als in 2001 en 2002 grote negatieve uitschieters (figuur 1).

Tabel 1 Bedrijfsresultaten, inkomen en besparingen op glastuinbouw- en champignonbedrijven

	Glas- groente- bedrijven	Snij- bloemen- bedrijven	Pot- en perkplanten- bedrijven	Cham- pignon- bedrijven
Opbrengsten-kostenverhouding				
2001	89	97	96	93
2002 (r)	90	100	99	87
Gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro per ondernemer)				
2001	19,0	47,5	42,5	38,0
2002 (r)	29,0	64,0	63,0	7,5
Besparingen (x 1.000 euro per bedrijf)				
2001	-36,5	5,0	38,0	-1,0
2002 (r)	-17,5	24,5	7,5	-37,0

Figuur 1 Ontwikkeling opbrengst per 100 euro kosten op glastuinbouwbedrijven 1990-2002

Sierteelt: redelijke tot goede resultaten

Voor de sierteeltbedrijven is 2002 een redelijk tot goed jaar geweest. De opbrengstenprijzen voor snijbloemen en pot- en perkplanten komen gemiddeld ongeveer respectievelijk 4,5% en 2,5% hoger uit dan in 2001. Bij snijbloemen deed zich de grootste prijsstijging voor bij roos. Bij pot- en perkplanten was de prijsvorming voor bloeiende planten over het algemeen beter dan voor groene planten. De aanvoer van pot- en perkplanten aan de Nederlandse veilingen lag de eerste tien maanden van dit jaar ruim 5% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar. Deze stijging is grotendeels het gevolg een stijging van de productie per m² door kleinere potmaten, meer teelt op tabletten en benutting van bovenruimte in de kas voor hangende planten. In de snijbloemeteelt lag daarentegen de productie per m² ongeveer op hetzelfde niveau als in 2001.

De prijs en kosten van arbeid zijn in 2002 fors gestegen, terwijl ook door verdergaande automatisering de afschrijving en rente toenemen. Tegenover de kostenstijging staat een daling van de energiekosten door zowel een lager gasverbruik vanwege de zachte winter als door een lagere gasprijs (-11%).

De productie op snijbloemenbedrijven is gemiddeld nagenoeg kostendekkend. Die van pot- en perkplantenbedrijven blijft net onder dat niveau (tabel 10). Het gezinsinkomen op snijbloemenbedrijven en pot- en perkplantenbedrijven is vrijwel gelijk aan elkaar, maar de pot- en perkplantenbedrijven besparen meer. In vergelijking met voorgaande jaren hebben de sierteeltbedrijven in 2002 betere resultaten weten te realiseren (figuur 4).

Champignonteelt: flink in de min

De resultaten in de champignonteelt zijn in jaren niet zo slecht geweest als in 2002. De belangrijkste oorzaak hiervan is de ongunstige ontwikkeling in de opbrengstprijzen. Gemiddeld zijn de telersprijzen in 2002 met ongeveer 3,5% gedaald ten opzichte van 2001, waarbij opgemerkt wordt dat de gemiddelde telersprijzen van champignons voor de versmarkt meer zijn gedaald dan de telersprijzen voor de verwerkende industrie. De productie per m² lag in 2002 op ongeveer hetzelfde niveau als in 2001. De dalende productiviteit van de compost wordt goedge maakt door een intensiever teeltschema. De combinatie van lagere opbrengstenprijzen en gelijkblijvende productie per m² resulteerde in een daling van de omzet met 10 euro per m².

De daling van de omzet en de stijging van de kosten resulteren in een flinke verslechtering van het bedrijfsresultaat. De opbrengsten-kostenverhouding is geraamd op 87%. Dit is een daling van 6 procentpunten in vergelijking met 2001. Het gezinsinkomen uit het bedrijf wordt ruim 30.000 euro per ondernemer lager geraamd dan in 2001, waardoor er gemiddeld flinke ontsparringen plaatsvinden.

Meer informatie:

Rapport *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens in 2002*